

The mediating role of loneliness in the relationship between parent-adolescent conflict and Internet addiction in adolescent students

Amin Babadi^{*1}, MohamadAli Akbari²

1. Department of Education Sciences, Arman Razavi Institute of Higher Education, Mashhad, Iran

2. Master of Educational Psychology, Mashhad Education, Mashhad, Iran

Abstract

Background and Purpose: The purpose of this study was to investigate the mediating role of loneliness in the relationship between parent-teenager conflict and Internet addiction in the second high school students of Mashhad.

Method: The fundamental and descriptive-correlation research method was based on structural equation modeling. The statistical population includes all students of the second secondary school in Mashhad who were studying in the academic year of 1402-1403, which were selected using the multi-stage cluster random sampling method of the 1st education district of Mashhad, and then 4 high schools (2 girls' high school and 2 boys' high schools) and a sample of 200 people was selected from among them. In order to collect data, Deshiri et al.'s Loneliness Questionnaire (2007), Strauss' Parent-Child Conflict Questionnaire (1990) and Young's Internet Addiction Questionnaire (1996) were used. Data were analyzed by SPSS23 and AMOS software and by Pearson correlation test and structural equation modeling (path analysis).

Result: The results of Pearson correlation analysis showed that there is a significant positive relationship between parent-adolescent conflict and feelings of loneliness with Internet addiction. The results of the path analysis showed that the parent-adolescent conflict has a positive and significant effect on Internet addiction and students' feelings of loneliness. Also, the feeling of loneliness has a positive and significant effect on students' internet addiction. The results of path analysis showed that loneliness plays a mediating role in the relationship between parent-adolescent conflict and Internet addiction.

Conclusion: A person who feels lonely or generally does not have the ability and possibility to establish relationships with others in the real world, or his interpersonal relationships for various reasons, such as the fact that he enters the conversation with negative expectations and predictions, and also to The reason for the lack of social skills necessary to establish and maintain close friendships has been damaged. Therefore, to make up for it, he turns to the Internet and cyberspace communication where communication with others is much easier than in the real world.

ArticleInfo

Keywords :

feeling alone, parent-adolescent conflict, Internet addiction

Received: 08 Sep 2024

Accepted: 13 Oct 2024

Available: 21 Oct 2024

Author Address: Amin Babadi , Department of Education Sciences, Arman Razavi Institute of Higher Education, Mashhad, Iran

Author E-mail: aminbabadi54@gmail.com

نقش میانجی احساس تنهایی در رابطه بین تعارض والد-نوجوان و اعتیاد به اینترنت در دانش آموزان نوجوان

امین بابادی*^۱، محمدعلی اکبری^۲

۱. استاد یار، گروه علوم تربیتی، موسسه آموزش عالی آرمان رضوی، مشهد، ایران

۲. کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، آموزش و پرورش مشهد، مشهد، ایران.

هدف: بررسی نقش واسطه ای احساس تنهایی در رابطه بین تعارض والد-نوجوان و اعتیاد به اینترنت در دانش آموزان دوره متوسطه دوم شهر مشهد بود.**روش:** روش بنیادی و از نوع توصیفی - همبستگی مبتنی بر مدل یابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری، کلیه دانش آموزان دوره متوسطه دوم شهر مشهد (سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲)، که با روش نمونه گیری تصادفی خوشه ای چندمرحله ای انتخاب شده اند. برای جمع آوری داده ها از پرسشنامه احساس تنهایی دهشیری و همکاران (۱۳۸۷)، پرسشنامه تعارض والد-فرزندی اشتراوس (۱۹۹۰) و پرسشنامه اعتیاد به اینترنت یانگ (۱۹۹۶) استفاده شد. داده ها بوسیله نرم افزارهای SPSS23 و AMOS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.**یافته ها:** نتایج تحلیل همبستگی پیرسون نشان داد که بین تعارض والد-نوجوان و احساس تنهایی با اعتیاد به اینترنت رابطه مثبت معناداری وجود دارد. نتایج تحلیل مسیر نشان داد که تعارض والد-نوجوان بر اعتیاد به اینترنت و احساس تنهایی دانش آموزان تاثیر مثبت و معنی دار دارد. نتایج تحلیل مسیر نشان داد که احساس تنهایی در رابطه بین تعارض والد-نوجوان و اعتیاد به اینترنت نقش میانجی دارد.**نتیجه گیری:** شخصی که دچار احساس تنهایی شده است یا به صورت کلی توانایی و امکان برقراری روابط با دیگران در دنیای واقعی را ندارد و یا روابط میان فردی او به دلایل مختلفی مانند این که با انتظارات و پیش بینی های منفی وارد مسیر گفت و شنود می شود و همچنین به دلیل فقدان مهارت های اجتماعی لازم در برقراری و تداوم روابط دوستانه نزدیک، آسیب دیده است.

تاریخ دریافت مقاله : ۱۴۰۳/۰۶/۱۸

تاریخ پذیرش : ۱۴۰۳/۰۷/۲۲

تاریخ انتشار : ۱۴۰۳/۰۷/۳۰

کلیدواژه ها:

احساس تنهایی، تعارض والد-نوجوان، اعتیاد به اینترنت

* نویسنده مسئول : امین بابادی ، استاد یار، گروه علوم تربیتی، موسسه آموزش عالی آرمان رضوی، مشهد، ایران

رایانامه : aminbabadi54@gmail.com

مقدمه

مشکل‌زا دارد. از این دیدگاه اختلال به عنوان اختلال تنشی یا کنترل‌تکانه، مانند قماربازی بیمارگونه در نظر گرفته می‌شود و کسانی که به این درجه می‌رسند مشکلات روانشناختی، اجتماعی و شغلی پیدا می‌کنند (گانزالز، ۲۰۰۸).^۹ اعتیاد به اینترنت و فضای مجازی را می‌توان پدیده‌ای رایج در زندگی‌های امروزی دانست. اینترنت به خودی خود ابزار بی‌ضرری است، اما استفاده بیش از حد و نادرست از آن، خطر اعتیاد به آن را به دنبال دارد که این پدیده مشکل عمده‌ای را برای بهداشت روانی جامعه ایجاد کرده است. همانند تمام انواع دیگر اعتیاد، اعتیاد به اینترنت نیز با علائمی همچون اضطراب، افسردگی، کج خلقی، بی‌قراری و افکار وسواسی یا خیالبافی راجع به اینترنت همراه است. نکته مهم این است که اعتیاد به اینترنت تنها به ساعت‌هایی که فرد در اینترنت صرف می‌کند محدود نمی‌شود بلکه این مسئله میزان زمانی رخ می‌دهد که فرد در اینترنت فعالیت‌های غیر ضروری می‌کند و کنترلی بر آن ندارد. استفاده از اینترنت برای انجام تکالیف مدرسه، وظایف شغلی، کسب و کار، تحقیق و ... جزء اعتیاد به اینترنت محسوب نمی‌شود. دوره نوجوانی به عنوان یک مرحله بحرانی در زندگی، نوجوان را با تغییرات گسترده؛ از جمله تغییرات جسمانی، بازنگری در باورها، ارزشها و نیز تغییراتی در کیفیت و گستره روابط اجتماعی مواجه می‌سازد. از سویی دیگر، این تغییرات اجتناب‌ناپذیر، زمینه‌ی بروز رفتارهای مخاطره‌آمیز را نیز افزایش می‌دهد. از این‌رو، ضرورت توجه به رفتارهای پرخطر در سنین نوجوانی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار خواهد بود. یکی از انواع رفتارهای پرخطر رایج، اعتیاد به اینترنت است که نتایج نشان داده است در بین نوجوانان رده سنی ۱۵-۱۶ سال در مقایسه با بزرگسالان بالای ۲۰ سال از شیوع بالاتری برخوردار است (هانگ، کاسترو، کاوان، فیلر، کواتچ^{۱۰}، ۲۰۱۵). یانگ^{۱۱} (۱۹۹۸) از اولین افرادی بود که به مفهوم سازی اعتیاد به اینترنت پرداخت. انجمن روان پزشکی آمریکا اعتیاد به اینترنت را یک الگوی استفاد از اینترنت که موجب اختلال عملکردی شده و با حالات ناخوشایند درونی در طول یک دوره‌ی دو ماهه همراه باشد تعریف کرده است و برای تشخیص آن هفت ملاک ارائه کرده است (حداقل سه معیار در طول دو ماه) ۱. تحمل ترک ۲. علائم ترک ۳. زمان استفاده از اینترنت بیش از آنچه که فرد در ابتدا قصد دارد به طول انجامد ۴. تمایل مداوم به کنترل رفتار ۵. صرف وقت قابل توجه برای امور مرتبط با اینترنت ۶. کاهش فعالیت‌های اجتماعی، شغلی و تفریحی در استفاده از اینترنت

در طول دهه‌ی گذشته استفاده از اینترنت افزایش چشمگیری پیدا کرده است. به طوری که طبق آمار اتحادیه‌ی بین‌المللی مخابرات^{۱۲} استفاده از اینترنت در کشورهای توسعه یافته طی این دهه ۲۳۹ درصد رشد داشته است (اتحادیه بین‌المللی مخابرات، ۲۰۱۲، به نقل از کاس، شورتر، رویچ، گریفیتس و اسپونمارکرز، ۲۰۱۳). پژوهش‌های زیادی هم نشان می‌دهد به موازات این همه‌گیر شدن اینترنت، استفاده‌ی بیش از حد از آن می‌تواند به مشکلاتی شبیه اعتیاد و وابستگی منجر شود (کو، ین، چن، یه و یین، ۲۰۰۹؛ لئونگ و لی، ۲۰۱۲)، به گونه‌ای که حتی اعتیاد به اینترنت به عنوان بیماری همه‌گیر قرن ۲۱ تعریف شده است (کریستاکیس، ۲۰۱۵)، که با تخمین شیوع از ۰/۳ درصد در آمریکا (ابوجاوده، کوران، گامل، لارج و سرپ، ۲۰۰۶)، تا ۱۸/۳ درصد در بریتانیا (نیمز، گریفیتس و بانیارد^{۱۳}، ۲۰۰۵)، متغیر است. طبق آماري که مرکز توسعه‌ی ملی اینترنت (متما) منتشر کرده است، تعداد کاربران اینترنت در ایران تا پایان سال ۱۳۹۳ چهل میلیون کاربر بوده که نسبت به پنج سال قبل ۲۵۰ درصد رشد داشته است. استفاده از اینترنت و شبکه‌های اجتماعی مجازی منجر به تغییر در بسیاری از ابعاد زندگی افراد می‌شود و حتی می‌تواند باعث تغییر هویت فرهنگی و اجتماعی افراد به خصوص نوجوانان و جوانان نیز گردد (شامانی، واحدی و نوروزی، ۱۳۹۵). اصطلاح اعتیاد به اینترنت^{۱۴} به درگیری بیش از حد به رفتارهای آنلاین از جمله بازی‌ها، همراه با نشانه‌های معمول اعتیاد، گفته می‌شود. اعتیاد به اینترنت می‌تواند شامل اعتیاد به بازی‌های اینترنتی، اتاق‌های گپ، هرزه‌نگاری و قمار آنلاین باشد (فلاح مهنه^{۱۵}، ۲۰۰۷، به نقل از پناه علی و همکاران، ۱۳۹۰). اعتیاد به بازی‌های اینترنتی نشانه‌هایی شبیه وابستگی به مواد از جمله: ترک، تحمل، عدم کنترل بر توقف آن و ... دارد. اعتیاد به بازی‌های اینترنتی در راهنمای تشخیصی و آماری اختلال‌های روانی، ویرایش پنجم با نام اختلال بازی اینترنتی^{۱۶} نامگذاری شده است. در سالهای اخیر گزارش‌هایی مبنی بر اعتیاد کاربران به اینترنت داده‌ارایه شده است. اعتیاد به اینترنت را نوعی وابستگی رفتاری تعریف می‌کنند که ویژگی‌هایی همچون صرف هزینه روزافزون برای اینترنت و موضوعات مربوط به آن، داشتن احساس هیجانی ناخوشایند؛ مانند اضطراب، افسردگی و ... در زمان عدم تماس فرد با اینترنت، قابلیت تحمل و عادت کردن به اثرات در اینترنت بودن و انکار رفتارهای

⁹ Fallah Mehneh

¹⁰ diagnostic and statistical manual disorders, fifth edition (DSM-5).

¹¹ internet game disorder

¹² Gonzalez

¹³ Haug & Castro & Kwon & Filler & Kowatsch

¹⁴ Young

¹ International Telecommunication Union (ITU)

² Kuss, Shorter, van Rooij, Griffiths & Schoenmakers

³ Ko, Yen, Chen, Yeh & Yen

⁴ Leung & Lee

⁵ Christakis

⁶ Aboujaoude, Koran, Gamel, Large & Serpe

⁷ Niemz, Griffiths, & Banyard

⁸ internet addiction

تعارض حالتی از تنش و پریشانی است که به عنوان عاملی فشارزا شناخته می شود و موجب بروز احساسات و هیجانات منفی می شود. کیفیت تعامل والد نوجوان در خلال دوره نوجوانی اغلب با تنش و تعارض همراه است و مشکلات رفتاری و هیجانی را برای والد و نوجوان در پی دارد (کریشنمان، ۲۰۱۴). در طول دوره نوجوانی رابطه عمودی والدین به تدریج به رابطه افقی تبدیل می شود (وان دورن و همکاران، ۲۰۱۸). نتایج پژوهش حاجی پور (۱۴۰۰) نشان داد که بین اعتیاد به اینترنت و تعارض بین والدین و نوجوان رابطه مثبت معناداری وجود دارد. به طور عمومی، اعتیاد به اینترنت مشکلات کنترل رفتاری را به همراه دارد. این مشکلات مربوط به عدم توانایی فرد در کنترل استفاده از اینترنت در حد متوسط است که باعث بروز مسائلی مانند آشفتگی در فرد و بروز اختلال عملکرد در برنامه روزانه فرد می شود (شک، سان و یو، ۲۰۱۳). احساس تنهایی یکی از تأثیرات حیرت آور اعتیاد به اینترنت در بین دانشجویان دانشگاهی آمریکا به شمار می رود (بین و همکاران، ۲۰۰۹). تنهایی تجربه ای ناخوشایند و پرانده است که با بروز مشکلات روانشناختی در افراد در صورت شدید یا طولانی بودن همراه است. ساکلفسکی، یاکولیک و کلی (۱۹۸۶) احساس تنهایی را یک تجربه عاطفی ناخوشایند و یک پریشانی روحی مزمن (هورویتز و فرنچ، ۱۹۷۹) می دانند که از تعارضات ارتباطی بین فردی و کاستی هایی در روابط اجتماعی شخص ناشی می شود. آشر و پاکویت (۲۰۰۳) بر این باورند که تنهایی، هم می تواند یک تجربه زندگی و هم بالقوه آسیب زا باشد. یافته های پژوهشی بیانگر آن است که احساس تنهایی یک عامل سبب شناختی در سلامت و بهزیستی جمعیت های گوناگون است و پیامدهای آنی و دراز مدت جدی در بهداشت روانی دارد (هومن، ۱۳۸۹). پیلا و پرلمن (۱۹۸۴)؛ به نقل از موسوی، ۱۳۹۴) احساس تنهایی را به صورت تجربه ی ناخوشایندی که زمانی روی می دهد که شبکه ی روابط اجتماعی فرد، از لحاظ کیفی یا کمی به طور چشمگیری ناقص است، تعریف کرده اند. مطابق این تعریف احساس تنهایی سه ویژگی دارد. اولی مربوط به زندگی اجتماعی است، که بدین مفهوم است که احساس تنهایی از کمبود احساس شده در روابط نشأت می گیرد. ویژگی دوم این است که احساس تنهایی، تجربه ای ذهنی است و با انزوای اجتماعی یکسان نیست و آخر اینکه احساس تنهایی ناخوشایند و آزار دهنده است. با توجه به گسترش استفاده از اینترنت و همچنین به دنبال افزایش پیامدهای مخرب حاصل از استفاده

۷. تداوم استفاده با وجود آثار منفی آن (پاتریک و جویس، ۲۰۰۸). با این حال، علیرغم اینکه اینترنت به منزله یکی از ابعاد نوپای فناوریهای نوین جهان معاصر، نقش به سزایی در تغییر و تحول زندگی افراد جامعه دارد و تأثیر انکارناپذیر خود را در جوامع به اثبات رسانده است و از سویی، فضای مجازی منتقل کننده ی میلیونها پیام می باشد، پیامهایی که بر ارزشها، نگرشها و هویت فرهنگی کاربران و نظامهای فرهنگی- اجتماعی تأثیر می گذارند (بیسن و دشپانده، ۲۰۲۰)؛ اما در برخی موارد، با الگوهای مصرف اعتیادآور و بروز پیامدهای منفی ناشی از آن همراه می گردد (گنجی و توکلی، ۱۳۹۷). یکی از عوامل مهم در پیش بینی اعتیاد به اینترنت، تعارض میان والدین و نوجوانان است. مطالعات متعدد نشان می دهد که فراوانی تعارضات در اوایل نوجوانی (حدود ۱۴-۱۳ سالگی) به اوج خود می رسد و در اواسط نوجوانی (۱۶-۱۴ سالگی) به تدریج کاهش می یابد، که این جزء فرآیند طبیعی رشد است که منجر به تبدیل تعاملات کودک - والد به نوجوان - والد می شود. به نظر می رسد که تعارض والد- نوجوان با متغیرهای دیگری که می تواند جنبه تعدیل کننده داشته باشد در ارتباط است. برای مثال تعارض خانوادگی در اوایل نوجوانی بیشتر اتفاق می افتد اما در اواسط نوجوانی با شدت بیشتری رخ می دهد (سمتان^۱ و دیگران، ۲۰۰۳). تعارض والد - نوجوان هنگامی که والدین توسط نوجوان بی توجه و غیر حمایت کننده درک می شوند، بیشتر می شود (بابوقلو و اوزمتی، ۲۰۰۹). تعارض والد- کودک با انواع پیامدهای اجتماعی منفی از جمله پرخاشگری نسبت به همتایان، کاهش صلاحیت اجتماعی و درگیری در گروه های همتایان منحرف پیوند خورده است (اینگولدسبی و همکاران، ۲۰۰۶). روابط درست والد - فرزند با پیامدهای خوب برای کودک از جمله سطوح پایین اضطراب، افسردگی، عزت نفس بالا، وقوع پایین سوءاستفاده از مواد و مشکلات رفتاری مرتبط است (هایر^۵ و همکاران، ۲۰۰۹).

تعارض والد- نوجوان، شاخصی از اختلال در ارتباط بین پدر و مادر با فرزندشان به شمار می آید. زمانی تعارض والد نوجوان مشکلی ارتباطی تلقی می شود که الگوی ارتباط والد- فرزند نیاز به توجه بالینی داشته باشد؛ یعنی ارتباطات معیوب خانواده به حدی رسیده باشد که سبب اختلال در کارکرد خانواده و عملکرد فردی شود (وینگیت، ۲۰۰۴).

⁹ Shek, Sun, & Yu

¹⁰ Loneliness status

¹¹ Yen

¹² Saklfski & Yackulic & Kelly

¹³ Horowitz & French

¹⁴ Asher & Paquette

¹⁵ Peplau & Perlman

¹ Bisen, & Deshpande, Y.

² Smetana

³ Bayoglu & Ozmete

⁴ Ingoldsby et al

⁵ Hair

⁶ Wingate

⁷ Krishnan

⁸ Van Doorn, Branje & Meeus

بیش از حد و آسیب‌زا از اینترنت، بررسی عوامل مؤثر در گرایش به استفاده مفراط از این تکنولوژی ضروری به نظر می‌رسد؛ افزون بر این دانش‌آموزان قشر حساس جامعه و آینده‌سازان کشور هستند، بسیاری از آنها مدیران و برنامه‌ریزان آینده خواهند بود و سلامت روانی جامعه به سلامت روانی آنان بستگی دارد (عزیزی، اسماعیلی، دهقان منشادی، ۱۳۹۵). از این‌رو، با توجه به اینکه پیشرفت تکنولوژی جدید و مشکلات مربوط به آن، اختلالات و بیماریهای روانی افزایش چشمگیری داشته است؛ لازم است تا مسائل عاطفی و روانی این قشر، جدی تلقی شده و مورد رسیدگی قرار گیرد و نظر به این که تعارض والد - نوجوان و احساس تنهایی، تأثیرات مهمی بر میزان استفاده نوجوانان از اینترنت دارد و همچنین با توجه به خلأ پژوهشی در زمینه رابطه بین تعارض والد-نوجوان و احساس تنهایی با اعتیاد به اینترنت، انجام پژوهش در این زمینه از اهمیت به‌سزایی برخوردار است لذا، پژوهش حاضر با هدف پاسخگویی به این سؤال است که آیا احساس تنهایی در رابطه بین تعارض والد-نوجوان و اعتیاد به اینترنت در دانش‌آموزان نوجوان نقش میانجی دارد؟ به همین دلیل و به واسطه اهمیت این موضوع در این پژوهش قصد داریم به نقش واسطه‌ای احساس تنهایی در رابطه بین تعارض والد-نوجوان و اعتیاد به اینترنت در دانش‌آموزان دوره متوسطه دوم شهر مشهد بپردازیم.

برای پاسخ به مسئله پژوهش پیشینه پژوهش‌های انجام شده مورد بررسی قرار گرفت. در نتیجه مشخص شد که پژوهش‌های متعدد داخلی و خارجی در خصوص هریک از متغیرهای پژوهش انجام شده است که خلاصه آن در ادامه آمده است. مهدیخانی، عراقیان و احمدی (۱۴۰۲) در پژوهشی به بررسی رابطه بین احساس تنهایی با اعتیاد به اینترنت در دانش‌آموزان پرداختند. یافته‌ها نشان دادند که بین احساس تنهایی با اعتیاد به اینترنت رابطه معناداری وجود دارد. نتایج این پژوهش نشان داد که افزایش احساس تنهایی باعث افزایش اعتیاد به اینترنت می‌شود. قاسمی طبسی (۱۴۰۲) پژوهشی با عنوان «معنا در زندگی و احساس تنهایی: مطالعه مقایسه‌ای بین نوجوانان دارای اعتیاد به اینترنت و نوجوانان عادی» انجام داد. یافته‌ها نشان داد که میانگین نمرات جستجوی معنا و وجود معنا در زندگی در گروه اعتیاد به اینترنت کمتر از میانگین نمرات افراد عادی است. بیگدلی (۱۴۰۱) در پژوهشی به بررسی رابطه میان رشد اجتماعی و احساس تنهایی دانش‌آموزان پسر مقطع ابتدایی شهرستان ماهنشان با وضعیت اعتیاد به اینترنت آنها در سال ۱۴۰۲ پرداخت. یافته‌ها نشان دادند که بین احساس تنهایی و رشد اجتماعی با اعتیاد به اینترنت رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین نتایج تحلیل رگرسیون گام به گام نشان داد که احساس تنهایی و رشد اجتماعی قادر به پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت در دانش‌آموزان پسر می‌باشند. عزیزاده محمدآبادی، رضائی و ذاکری (۱۴۰۱) در پژوهشی به بررسی

رابطه اضطراب اجتماعی و احساس تنهایی با اعتیاد به اینترنت در جوانان پرداختند. نتایج این پژوهش نشان داد که اضطراب اجتماعی و احساس تنهایی با اعتیاد به اینترنت در جوانان رابطه مثبت معناداری دارد. کاشی و حسن زاده (۱۴۰۱) در پژوهشی به بررسی رابطه بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و احساس تنهایی با اعتیاد به اینترنت و اعتیاد به پیامک در بین دانشجویان دانشگاه آزاد واحد ساری پرداختند. نتایج نشان داد که، بین احساس تنهایی با اعتیاد به اینترنت و SMS ارتباط معناداری وجود دارد. بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه با اعتیاد به اینترنت و SMS ارتباط معناداری وجود دارد. سهم احساس تنهایی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه در پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت متفاوت است. سهم احساس تنهایی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه در پیش‌بینی اعتیاد به SMS متفاوت است. عزیزی، امیری و افشاری نیا (۱۴۰۱) در پژوهشی به بررسی نقش میانجی احساس تنهایی در ارتباط بین تعارض والد-نوجوان با بدتنظیمی هیجانی در نوجوانان پرداختند. نتایج نشان داد بین تعارض والد-نوجوان با بدتنظیمی هیجان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین، بین تعارض والدین و نوجوان با بدتنظیمی هیجانی با نقش میانجی احساس تنهایی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. بر اساس یافته‌های پژوهشی می‌توان نتیجه گرفت که احساس تنهایی با بروز احساساتی همچون افسردگی، اضطراب، خستگی می‌تواند نقش میانجی بین تعارضات والد-نوجوان و بدتنظیمی هیجان ایفا کند. موسوی (۱۴۰۱) در پژوهشی به بررسی نقش میانجی تحریف‌های شناختی در رابطه بین احساس تنهایی و اعتیاد به اینترنت در دختران نوجوان پرداخت. یافته‌ها نشان داد که احساس تنهایی از طریق نقش میانجی تحریف‌های شناختی با اعتیاد به اینترنت به طور معناداری رابطه دارد. هم‌چنین احساس تنهایی و تحریف‌های شناختی هرکدام به طور جداگانه با اعتیاد به اینترنت رابطه دارند. حاجی پور (۱۴۰۰) در پژوهشی به بررسی ارتباط بین اعتیاد به اینترنت با تعارض نوجوان با والدین و شادکامی در دانش‌آموزان دوره اول دبیرستان ناحیه یک استان یزد پرداخت. یافته‌های تحقیق رابطه بین سه متغیر اعتیاد به اینترنت و تعارض بین والدین و شادکامی در بین پاسخگویان را نشان می‌دهد. همچنین نتایج نشان داد که بین اعتیاد به اینترنت و تعارض بین والدین و نوجوان رابطه وجود دارد، یعنی هرچقدر اختلاف و تعارض بین نوجوان و والدین بیشتر باشد به همراه تنهایی و حس نارضایتی و ناشادکامی است که منجر به اعتیاد به اینترنت می‌شود. گراوند (۱۴۰۰) در پژوهشی به بررسی نقش میانجی استرس کرونا در رابطه بین اعتیاد به اینترنت با تعارض والد-فرزند پرداخت. نتایج نشان داد اعتیاد به اینترنت بر تعارض والد-فرزند تأثیر مستقیم و به واسطه‌ی استرس کرونا تأثیر غیرمستقیم دارد. بهادری (۱۳۹۹) در پژوهشی به بررسی رابطه‌ی اعتیاد به اینترنت با احساس تنهایی و رفتارهای پرخطر در دانش‌آموزان مقطع متوسطه‌ی شهر قلعه ریسی پرداخت. نتایج نشان داد که بین اعتیاد به اینترنت

و رفتارهای پرخطر و همچنین بین اعتیاد به اینترنت و احساس تنهایی رابطه معنی دار و مثبتی وجود دارد، میزان اعتیاد به اینترنت بر حسب جنسیت تفاوت معنی داری داشت و اعتیاد به اینترنت سهم قابل توجهی از احساس تنهایی در دانش آموزان را پیش بینی می کرد. پیران (۱۳۹۹) در پژوهشی به بررسی هیجان خواهی و تعارض نوجوان و والد با میزان استفاده از اینترنت در دانش آموزان دختر دوره ی اول پرداخت. یافته‌های این تحقیق نشان داد، بین هیجان خواهی و تعارض نوجوان و والد با میزان استفاده از اینترنت رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین مشخص شد متغیر پرخاشگری کلامی-روانی مادر و پرخاشگری فیزیکی پدر قادر به پیش‌بینی میزان استفاده از اینترنت می‌باشند. می‌توان نتیجه‌گیری کرد که میزان پرخاشگری والدین در محیط خانواده می‌تواند زمینه وابستگی و اعتیاد به اینترنت را در نوجوانان فراهم و سبب معضلات اجتماعی گردد. خرمی قاضیانی و ابوالقاسمی (۱۳۹۹) در پژوهشی به بررسی رابطه شیوه های حل تعارض والدین و سبک های دلبستگی با کیفیت زندگی دختران دارای احساس تنهایی پرداختند. نتایج نشان داد که بین استدلال پدر و مادر با کیفیت زندگی رابطه مثبت معنادار، بین پرخاشگری فیزیکی مادر با کیفیت زندگی دختران رابطه منفی معنی دار و بین سبک دلبستگی نایمن با کیفیت زندگی دختران دارای احساس تنهایی، رابطه منفی معنی داری به دست آمد. نتایج رگرسیون چندگانه نشان داد شیوه های حل تعارض والدین و سبک دلبستگی به ترتیب ۳۱ و ۱۹ درصد می توانند کیفیت زندگی و احساس تنهایی دختران را پیش‌بینی کنند. رضایی و افتخاری (۱۳۹۸) در پژوهشی به بررسی رابطه بین احساس تنهایی و سلامت روان با اعتیاد به اینترنت دانش آموزان پسر مقطع اول متوسطه شهر ساری پرداختند. نتایج نشان داد که بین احساس تنهایی و سلامت روان با اعتیاد به اینترنت دانش آموزان رابطه دارد. میزان احساس تنهایی، سلامت روان، اعتیاد به اینترنت دانش آموزان به طور معناداری پایین تر از متوسط می باشد. بین مولفه های احساس تنهایی و سلامت روان با اعتیاد به اینترنت دانش آموزان رابطه وجود دارد. همچنین نتایج تحلیل رگرسیون نیز حاکی از آن است که سهم هر یک از مولفه های احساس تنهایی و سلامت روان در پیش بینی اعتیاد به اینترنت دانش آموزان متفاوت است. چنانچه تنهایی رمانتیک ۰/۱۹، علائم افسردگی ۰/۲۵ به ترتیب بیشترین سهم در پیش بینی اعتیاد به اینترنت دانش آموزان داشتند. محمدی (۱۳۹۷) در پژوهشی به بررسی رابطه بین احساس تنهایی و هراس اجتماعی با اعتیاد به اینترنت در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه پرداخت. نتایج پژوهش نشان داد که بین احساس تنهایی و هراس اجتماعی با اعتیاد به اینترنت رابطه مثبت معنادار وجود دارد،

همچنین متغیرهای احساس تنهایی و هراس اجتماعی توانایی پیش بینی گرایش به اعتیاد به اینترنت را دارند. بردوده، راهنجات، ربیعی و کیانی مقدم (۱۳۹۶) در پژوهشی به بررسی رابطه بین احساس تنهایی با وابستگی به اینترنت و تعارض زناشویی در زوجین پرداختند. نتایج پژوهش نشان داد که بین احساس تنهایی با وابستگی به اینترنت و تعارض زناشویی در زوجین رابطه مستقیم معناداری وجود دارد. نتایج تحلیل مسیر نشان داد که احساس تنهایی، وابستگی به اینترنت و تعارض زناشویی را به صورت مستقیم پیش بینی می کند. همچنین احساس تنهایی پیش بینی معناداری از تعارض زناشویی با میانجی وابستگی به اینترنت ارائه می دهد. روح الهی و امیری مجد (۱۳۹۵) در پژوهشی به بررسی رابطه تعارض والد-فرزند با اعتیاد به اینترنت در نوجوانان دختر پرداختند. نتایج نشان داد ضریب همبستگی بین تعارض با پدر و ضریب همبستگی بین تعارض با مادر در پیش بینی اعتیاد به اینترنت مثبت و معنادار است. نتایج تحلیل رگرسیون چند متغیره نیز نشان داد که تعارض با مادر حدود ۰/۲۳ درصد در تبیین و پیش بینی اعتیاد به اینترنت نوجوان نقش معناداری دارد. انسرودی، حسینیان، صالحی و مومنی (۱۳۹۲) در پژوهشی به بررسی رابطه بین اعتیاد به اینترنت با تعارض نوجوان با والدین، حمایت اجتماعی ادراک شده چندبعدی و شادکامی پرداختند. نتایج بیان می کنند که ۱. بین حمایت اجتماعی ادراک شده از سوی خانواده و اعتیاد به اینترنت دانش آموزان تفاوت معناداری وجود داشت؛ ۲. بین شادکامی و اعتیاد به اینترنت تفاوت معناداری مشاهده نشد. ۳. بین تعارض نوجوان با والدین و اعتیاد به اینترنت تفاوت معناداری وجود داشت؛ یعنی هر اندازه تعارض نوجوان با والدین بیشتر بود، به همان اندازه گرایش به اعتیاد به اینترنت بیشتر مشاهده شد.

بایلو و گانای^۱ (۲۰۱۹) در پژوهشی به بررسی رابطه احساس تنهایی و اعتیاد به اینترنت بین دانشجویان پرداختند. نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده ها نشان دادند رابطه مثبت بین احساس تنهایی و اعتیاد به اینترنت، برقرار است. همچنین یافته ها، رابطه ای مثبت بین اعتیاد به اینترنت و سن دانشجویان، نشان دادند. از سویی رابطه ای میان جنسیت دانشجویان و اعتیاد به اینترنت، یافت نشد. یائو و ژونگ^۲ (۲۰۱۴) در پژوهشی به بررسی رابطه احساس تنهایی، ارتباطات اجتماعی و اعتیاد به اینترنت پرداختند. نتایج حاصل از تحلیل داده ها نشان داد احساس تنهایی، اعتیاد به اینترنت را پیش بینی نمی کند بلکه اعتیاد به اینترنت می تواند بر افزایش احساس تنهایی مؤثر باشد. از سویی، یافته ها نشان داد افسردگی می تواند پیش بینی کننده قوی برای اعتیاد به اینترنت باشد. پاملا و پات^۳ (۲۰۱۴) در پژوهشی به بررسی رابطه بین اعتیاد به اینترنت و وضعیتهای روانشناختی منفی همچون احساس تنهایی، افسردگی و هیجان خواهی پرداختند. جامعه

¹ Buylo, Gunay

² Yao, Zhong

³ Pamela & Patt

روش

روش تحقیق بنیادی و از نوع توصیفی - همبستگی مبتنی بر مدل یابی معادلات ساختاری است. در تحقیق همبستگی که یکی از روش‌های تحقیقات توصیفی به شمار می‌رود، رابطه بین متغیرها براساس هدف تحقیق تحلیل می‌گردد.

جامعه آماری این پژوهش عبارتند از کلیه دانش آموزان دوره متوسطه دوم شهر مشهد که در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ مشغول به تحصیل هستند. با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چندمرحله‌ای ناحیه ۱ آموزش و پرورش مشهد انتخاب شده و سپس ۴ دبیرستان (۲ دبیرستان دخترانه و ۲ دبیرستان پسرانه) انتخاب و از بین آنها، نمونه‌ای به حجم ۲۰۰ نفر انتخاب شد (با توجه به نظر کلاین (۲۰۱۱) حداقل حجم نمونه برای آزمون یک مدل معادلات ساختاری ۲۰۰ نفر می‌باشد).

ابزار

۱. پرسشنامه تعارض والد- فرزند **اشتراوس (۱۹۹۰)**: پرسشنامه تاکتیک‌های تعارض میان والدین و فرزندان ۱۵ سؤال دارد که سه تاکتیک حل تعارض یعنی استدلال کلامی، پرخاشگری کلامی و پرخاشگری فیزیکی را می‌سنجد و آن را موری ای. اشتراوس (۱۹۹۰) تهیه کرده است. پنج سؤال اول این پرسشنامه استدلال کلامی، پنج سؤال دوم پرخاشگری کلامی و پنج سؤال سوم پرخاشگری فیزیکی را می‌سنجد. سؤالهای پرسشنامه پنج درجه از خیلی کم تا خیلی زیاد (مقیاس لیکرت) دارند که میزان بروز رفتار در هر پرسش را نشان می‌دهد. پنج سؤال اول پرسشنامه که مقیاس استدلال را می‌سنجد به طریقه معکوس نمره‌گذاری می‌شود. سؤالهای مقیاسهای پرخاشگری کلامی و فیزیکی به صورت مستقیم نمره‌گذاری می‌شوند. دامنه نمرات برای هر مقیاس میان ۵ تا ۲۵ است. نمره ۵ نشان دهنده عدم تعارض در رابطه و نمره ۲۵ نشان دهنده بیشترین تعارض است. همچنین دامنه نمرات برای کل آزمون میان ۱۵ تا ۷۵ است که نمره ۱۵ نشان دهنده عدم تعارض و نمره ۷۵ نشان‌دهنده وخیم بودن رابطه است. اعتبار این پرسشنامه را موری ای. اشتراوس در سال ۱۹۷۹، ۰/۷۹ محاسبه کرده (ثنایی، ۱۳۸۹) و در ایران مرادی و باقری آن را در سال ۱۳۸۵ روی صد نفر اجرا کرده‌اند و پایایی آن را برای کل آزمون ۰/۷۸ و برای خرده مقیاس‌های استدلال ۰/۷۰، پرخاشگری کلامی ۰/۷۴ و پرخاشگری فیزیکی ۰/۸۱ گزارش داده‌اند. روایی محتوایی این مقیاس در پژوهش پریسا زابلی (۱۳۸۳) مورد تأیید قرار گرفته است. در پژوهش علیزاده و همکاران (۱۳۹۷) نیز ضریب پایایی کل آزمون با استفاده از آلفای کراباخ ۰/۸۳ بدست آمد.

آماري این پژوهش را دختران نوجوان که مبتلا به وضعیت‌های روانشناختی منفی مانند افسردگی، رفتارهای وسواسی، تنهایی و هیجان‌خواهی بودند، تشکیل داد. نتایج نشان دادند، بین اعتیاد به اینترنت و وضعیت‌های روانشناختی منفی همچون احساس تنهایی، افسردگی، رفتارهای وسواسی و هیجان‌خواهی رابطه معنی‌داری وجود دارد. ین، ین، وو و هانگ و کو (۲۰۱۴) در پژوهشی به بررسی رابطه اعتیاد به فضای مجازی با خشونت و سلامت روانشناختی با نقش میانجی تعارض والد - فرزندی پرداختند. جامعه آماری آنها جوانان محدوده ۲۰ تا ۳۰ سال بود. نتایج نشان دادند که افراد مبتلا به اعتیاد به اینترنت هم در جهان واقعی و هم در جهان مجازی (اینترنت) خشونت بالا و سلامت روانشناختی پایین را دارا هستند و از لحاظ تعارض والد فرزندی در سطح بالایی قرار دارند. اسماحل و همکاران (۲۰۱۲) در پژوهشی بر روی نوجوانان ۱۰ تا ۱۹ ساله به این نتیجه رسیدند که استفاده مفرط از اینترنت می‌تواند منبع تعارضها و کشمکش‌های بین فرزندان و والدین باشد. پژوهش آنگ و همکاران^۱ (۲۰۱۲) با موضوع احساس تنهایی و استفاده آسیب‌زا از اینترنت با نقش تعدیل‌گر دانش والدین از فعالیت‌های آنلاین انجام گرفت. نتایج این پژوهش نشان داد، گرچه بین احساس تنهایی و استفاده آسیب‌زا از اینترنت، رابطه مثبت برقرار است اما، متغیر تعدیل‌گر دانش والدین درباره فعالیت‌های آنلاین، با قدرت بیشتری از احساس تنهایی، استفاده آسیب‌زا از اینترنت را پیش‌بینی می‌کند. پژوهشی توسط کاسل و فیوراوانتی^۲ (۲۰۱۱) با هدف بررسی همبستگی‌های روانی اجتماعی استفاده از اینترنت در بین دانشجویان، انجام گرفت. یافته‌ها نشان دادند تمامی متغیرهای سلامت روانی در این پژوهش به جز متغیر کمرویی، با استفاده آسیب‌زا از اینترنت، همبستگی دارند. همچنین احساس تنهایی به عنوان پیش‌بینی‌کننده قوی استفاده بیش از حد از اینترنت، مشاهده شد. افسردگی و عزت‌نفس، پیش‌بینی‌کننده استفاده آسیب‌زا از اینترنت، نبودند.

با بررسی این پژوهش‌ها درمی‌یابیم که آن‌ها فقط به بررسی رابطه دو متغیر از سه متغیر پرداخته‌اند. بنابراین با توجه به خلأ پژوهشی در زمینه رابطه بین تعارض والد-نوجوان و احساس تنهایی با اعتیاد به اینترنت، انجام پژوهش در این زمینه از اهمیت به‌سزایی برخوردار است. لذا با توجه به عدم بررسی احساس تنهایی و تعارض والد و نوجوان با میزان استفاده از اینترنت در دانش‌آموزان دوره متوسطه دوم شهر مشهد، در تحقیق حاضر سعی در رفع این محدودیت پژوهشی شد.

³ Murray A. straus

¹ Ang, Chong, Chy, Huan

² Casale, Fioravanti

۲. پرسشنامه احساس تنهایی دهشیری و همکاران (۱۳۸۷): پرسشنامه احساس تنهایی توسط دهشیری و همکاران در سال (۱۳۸۷) برای سنجش احساس تنهایی طراحی و تدوین شده است. این پرسشنامه شامل ۳۸ گویه بسته پاسخ بر اساس طیف پنج درجه ای لیکرت می باشد. دامنه تغییرات نمرات این پرسشنامه بین ۳۸ تا ۱۹۰ است. این مقیاس از سه عامل تنهایی ناشی از روابط خانوادگی، تنهایی ناشی از ارتباط با دوستان و نشانه های عاطفی تنهایی تشکیل شده است. به منظور روایی همگرا و روایی افتراقی مقیاس احساس تنهایی، بر روی ۵۸ نفر از آزمودنی ها مقیاس احساس تنهایی به همراه مقیاس تجدید نظر شده تنهایی UCLA، سیاهه افسردگی بک و مقیاس شادکامی آکسفورد، اجرا شده و همبستگی بین نمرات آنها محاسبه شد. همبستگی مقیاس احساس تنهایی با مقیاس UCLA برابر با ۰/۶۰ می باشد. همچنین همبستگی سه خرده مقیاس احساس تنهایی با مقیاس UCLA، به ترتیب برابر است با ۰/۵۷، ۰/۳۳، ۰/۴۷. همبستگی مقیاس احساس تنهایی با نمرات افسردگی، برابر با ۰/۵۶ است و همبستگی سه خرده مقیاس احساس تنهایی با افسردگی، برابر با ۰/۵۴، ۰/۴۰، ۰/۳۱ می باشد. این همبستگی ها بیانگر روایی همگرایی مقیاس احساس تنهایی است. همبستگی مقیاس احساس تنهایی با نمره شادکامی، برابر با ۰/۶۸- و همبستگی خرده مقیاس های آن با نمره شادکامی، به ترتیب برابر با ۰/۶۲، ۰/۴۰، ۰/۵۶- می باشد. این همبستگی منفی و معنی دار بین احساس تنهایی و شادکامی، بیانگر روایی افتراقی مقیاس احساس تنهایی است (دهشیری و همکاران، ۱۳۸۷). به منظور بررسی اعتبار مقیاس احساس تنهایی و سه خرده مقیاس آن از روش آلفای کرونباخ و روش بازآزمایی استفاده کرده اند. ضریب آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۹۱، برای خرده مقیاس ناشی از ارتباط با خانواده ۰/۸۰، برای خرده مقیاس تنهایی ناشی از ارتباط با دوستان ۰/۸۸ و برای خرده مقیاس نشانه های عاطفی تنهایی ۰/۷۹ بوده است. این مقادیر نشان می دهد که مقیاس احساس تنهایی و خرده مقیاس های آن از همسانی درونی قابل قبولی برخوردار است. به منظور بررسی اعتبار بازآزمایی مقیاس، این مقیاس بر روی ۳۷ نفر از دانشجویان (آزمودنی ها) با فاصله زمانی دو هفته اجرا شده است و همبستگی بین نمرات دو بار اجرا محاسبه شده است. ضریب اعتبار باز آزمایی برای کل مقیاس ۰/۸۴، برای خرده مقیاس ناشی از ارتباط با خانواده ۰/۸۳، برای خرده مقیاس تنهایی ناشی از ارتباط با دوستان ۰/۸۴ و برای خرده مقیاس نشانه های عاطفی تنهایی ۰/۷۶ بوده است. این ضرائب بیانگر ثبات نمرات مقیاس تنهایی در طول زمان است (دهشیری و همکاران، ۱۳۸۷). در مطالعه شریعت (۱۳۹۲) پایایی پرسشنامه ۰/۸۹ محاسبه شد.

۳. پرسشنامه اعتیاد به اینترنت یانگ (۱۹۹۶): این تست یکی از معتبرترین تست های مربوط به سنجش اعتیاد اینترنتی است که

توسط دکتر کیمبرلی یانگ در سال ۱۹۹۶ ابداع شده است. این پرسشنامه دارای ۲۰ سؤال بوده و هدف آن سنجش میزان اعتیاد به اینترنت در افراد مختلف می باشد. طیف پاسخ دهی آن به صورت لیکرت بوده و دارای پنج درجه می باشد (همیشه=۵، بیشتر اوقات=۴، اغلب=۳، گاهی اوقات=۲ و به ندرت=۱). بنابراین برای بدست آوردن امتیاز کلی پرسشنامه حاصل جمع امتیازات داده شده توسط پاسخ دهنده، تک تک سؤالات پرسشنامه را با هم جمع می کنیم. نمره بدست آمده نمره کلی پرسشنامه بوده و دامنه ای از ۲۰ تا ۱۰۰ را خواهد داشت. بدیهی است که هرچه این نمره بالاتر باشد، بیانگر اعتیاد بالاتر فرد به اینترنت خواهد بود و برعکس. نمرات به دست آمده برای هر فرد، وی را در سه گروه طبقه بندی می کند: ۱. کاربر عادی اینترنت، ۲. کاربری که در اثر استفاده زیاد دچار مشکلاتی شده است، ۳. کاربر معتاد که استفاده بیش از حد، وی را وابسته کرده است و نیاز به درمان دارد. این پرسشنامه استاندارد است و روایی و پایایی آن در مطالعات قبلی با آلفای کرونباخ ۰/۹۰ گزارش شده است. نسخه فارسی این مقیاس در ایران نیز مورد استفاده قرار گرفته و راستی زایی پایایی آن را با آلفای کرونباخ ۰/۸۱ و قاسم زاده با آلفای کرونباخ ۰/۸۸ تأیید کرده اند (به نقل از بحری و همکاران، ۱۳۹۰). یانگ و همکاران اعتبار درونی این پرسشنامه را ۰/۹۲ برآورد کردند و اعتبار به روش بازآزمایی نیز معنی دار گزارش شده است. ویدیانتو و مک موران، روایی صوری این پرسشنامه را بسیار بالا ذکر کرده اند. در ایران نیز علوی و همکاران (۲۰۱۰) روایی و پایایی این پرسشنامه را بررسی کرده و نتیجه گرفته اند که نسخه ترجمه شده آن از روایی (۰/۸۸) و پایایی (۰/۷۲) قابل قبولی برخوردار است.

روش اجرای پژوهش: ابتدا موضوع پژوهش و تعیین هدف پژوهش با استفاده از پیشینه نظری انتخاب شده و در گام بعدی جامعه آماری و مقدار نمونه مشخص شد. پرسشنامه ها به صورت مجازی (از طریق نرم افزار شاد) به آزمودنی ها ارائه شده و بعد از تلخیص یافته ها با استفاده از نرم افزار SPSS و AMOS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته و در نهایت به بررسی فرضیات پژوهشی پرداخته شد. با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی خوشه ای چندمرحله ای ناحیه ۱ آموزش و پرورش مشهد انتخاب شده و سپس ۴ دبیرستان (۲ دبیرستان دخترانه و ۲ دبیرستان پسرانه) انتخاب و از بین آنها، نمونه ای به حجم ۲۰۰ نفر انتخاب شد. با انجام توضیحات کامل برای دانش آموزانی که قصد پاسخگویی به این پرسشنامه ها را دارند، از آنها درخواست شد تا به پرسشنامه های مورد نظر پاسخ دهند و همچنین جهت رعایت اصول اخلاقی از تمامی شرکت کنندگان درخواست شد رضایت نامه کتبی تکمیل کنند.

یافته‌ها

توزیع پاسخگویان بر حسب جنسیت: نمونه تحقیق شامل ۲۰۰ نفر از دانش آموزان می‌باشد که در ادامه وضعیت جنسیت جامعه نمونه در جدول (۲) آمده است:

جدول (۲) - توزیع جنسیت جامعه نمونه

جنسیت	فراوانی	درصد
زن	۱۰۰	۵۰
مرد	۱۰۰	۵۰
کل	۲۰۰	۱۰۰

آماره‌های توصیفی برای متغیرهای پیوسته: در قسمت اول برونداد گزارش آماره‌های توصیفی برای متغیرهای پیوسته بشرح ذیل به دست آمده است:

جدول (۳) آماره‌های توصیفی برای متغیرهای پیوسته

متغیر	میانگین	میانگین بدون ۵٪ انحراف	کمینه	بیشینه	کجی ۱	کشیدگی ۲
اعتیاد به اینترنت	۶۳/۳۴	۱۱/۹۸	۳۰	۹۶	-۰/۰۶۶	-۰/۲۵۲
تعارض والد نوجوان	۴۶/۰۷	۱۰/۳۸	۱۸	۶۹	-۰/۲۱۶	-۰/۲۹۳
احساس تنهایی	۱۱۳/۹۶	۳۰/۲۵	۴۳	۱۸۴	۰/۰۵۱	-۰/۵۴۱

کولموگروف-اسمیرنوف استفاده شد. محاسبات با ۲۰۰ نمونه انجام شده است. (میزان معنی‌داری برای نرمال بودن این است که عدد به دست آمده حداقل ۰/۰۵ باشد).

همان‌گونه که در جدول فوق مشاهده می‌شود داده‌های پرت تأثیر بسیار کمی در میانگین می‌گذارند زیرا تفاوت چندانی بین میانگین‌های کل و میانگین پس از حذف ۵ درصد داده پرت احساس نمی‌شود. بررسی مفروضه‌های آزمون رگرسیون: برای این منظور از آزمون

جدول (۴) نتیجه آزمون‌های کولموگروف-اسمیرنوف ۳

متغیر	آماره	درجه آزادی	معنی داری
اعتیاد به اینترنت	۰/۰۳۸	۲۰۰	۰/۲۰۰
تعارض والد نوجوان	۰/۰۵۹	۲۰۰	۰/۰۹۲
احساس تنهایی	۰/۰۵۸	۲۰۰	۰/۰۹۷

Skewness

Kurtosis

1. Kolmogorov-Smirnov

نتایج بدست آمده از آزمون کالموگروف اسمیرنف نشان می‌دهد که همه متغیرها در حالت نرمال قرار دارند.

عدم وجود داده‌های پرت چندمتغیری: فاصله ماهالانوبیس او فاصله کوکس آدو معیار دیگر وجود داده پرت هستند. فاصله ماهالانوبیس توسط آزمون رگرسیون ایجاد می‌شود. این مقادیر در برونداد ظاهر نمی‌شوند بلکه در ستون آخر فایل داده‌ها بعنوان یک متغیر اضافی با نام Mah-1 درج می‌شوند (پلنت، ۲۰۱۰، ترجمه رضایی، ۱۳۹۲، ص ۲۴۰). تباچنیک و فیدل (۲۰۰۷) می‌گویند: فاصله ماهالانوبیس، فاصله یک مورد خاص از مرکز ثقل بقیه موارد می‌باشد. محل مرکز ثقل نقطه‌ای است که بوسیله میانگین همه متغیرها ایجاد می‌شود (پلنت، ۲۰۱۰ نقل در هوشنگ‌نژاد و آذرهمایون، ۱۴۰۳). آمار باقیمانده ستون بیشینه فاصله ماهالانوبیس عدد ۹/۱۸۶ و کمتر از مقدار بحرانی آن (۱۳/۸۲ برای ۲ متغیر پیش‌بین) بدست‌آمد که نشان می‌دهد داده پرت چندمتغیری وجود ندارد. همچنین بیشترین میزان

فاصله کوکس ۰/۰۵۹ و کمتر از ۱ به دست آمد که مقادیر بالای ۱ بالقوه مشکل ساز محسوب می‌شوند (هوشنگ‌نژاد و آذرهمایون، ۱۴۰۳). بنابراین داده‌های پرت چندمتغیری خلی در نتیجه آزمون رگرسیون وارد نمی‌کنند.

استقلال پس‌ماندها: مقدار دوربین واتسن عدد ۳/۰۲۴ را نشان می‌دهد که در محدوده بین ۱/۵ تا ۴ قرار دارد این امر حاکی از این است که مقادیر پس‌ماندها استقلال دارند. از جمع بندی موارد فوق می‌توان گفت که شرایط و مفروضه‌های آزمون رگرسیون رعایت شده‌است.

آزمون فرض: احساس تنهایی در رابطه تعارض والد-نوجوان با

اعتیاد به اینترنت نقش میانجی ایفا می‌کند.

شاخص‌های برازش مدل نشان می‌دهد که مدل از برازش قابل قبولی برخوردار است که در جدول (۵) به نمایش درآمده است.

جدول (۵) جدول شاخص‌های برازش مدل

شاخص	شاخص نیکویی	شاخص	میانگین	ریشه	معنی داری	درجه	درجه	خی ۲
برازش شده	اصلاح شده	برازش شده	خطای	مربع	p-value	ازادی/خی ۲	آزادی	χ^2
NFI	AGFI	GFI	برآورد	برآورد		χ^2/df	df	
			RMSEA					
۰/۹۰۲	۰/۸۵۵	۰/۹۳۸	۰/۱۲۷	۰/۰۰۰۵	۴/۲۱۴	۱۲	۵۰/۵۷۷	

شاخص‌های فوق نشان می‌دهند که برازش مدل قابل قبول است. برای سنجش نقش میانجی از روش بارون و کنی (۱۹۸۶) استفاده شده است. خروجی‌های نرم افزار در جداول زیر ارائه شده است.

جدول (۶) جدول ضرایب رگرسیونی استاندارد شده

متغیر ۱	متغیر ۲	برآورد	انحراف	آماره	ضریب رگرسیونی	معناداری
		معیار	معیار	آزمون	استاندارد	
تعارض والد-نوجوان	احساس تنهایی	۲/۰۲۸	۰/۳۹۹	۵/۰۸۳	۰/۶۲۸	۰/۰۰۰۵
تعارض والد-نوجوان	اعتیاد به اینترنت	۰/۰۶۸	۰/۳۷۱	۰/۱۸۳	۰/۰۱۷	۰/۸۵۵
احساس تنهایی	اعتیاد به اینترنت	۰/۹۳۱	۰/۱۳۷	۶/۷۸۰	۰/۷۴۷	۰/۰۰۰۵

1. Durbin Watson

3. Mahalanobis Distance

4. Cooks Distance

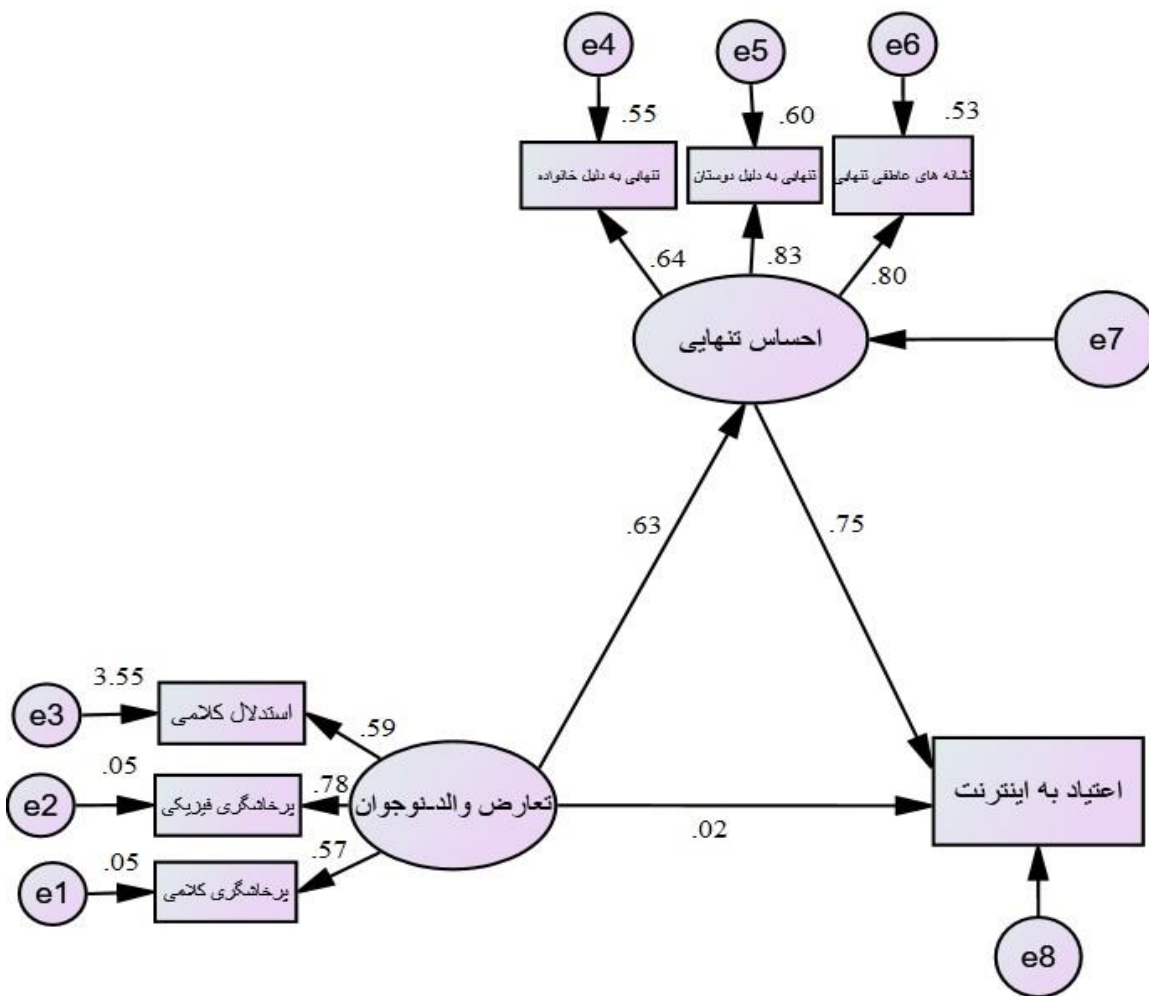
دیگر احساس تنهایی برای رابطه بین تعارض والد-نوجوان با اعتیاد به اینترنت نقش میانجی کلی ایفا می کند. اثرات مستقیم و غیر مستقیم و کل استاندارد شده از جداول خروجی آموس بدست آمده است.

جدول فوق نشان می دهد ضرایب استاندارد شده رگرسیونی برای احساس تنهایی معنادار است و رابطه مستقیم بین تعارض والد-نوجوان با اعتیاد به اینترنت در این مدل معنادار نشده است. به عبارت

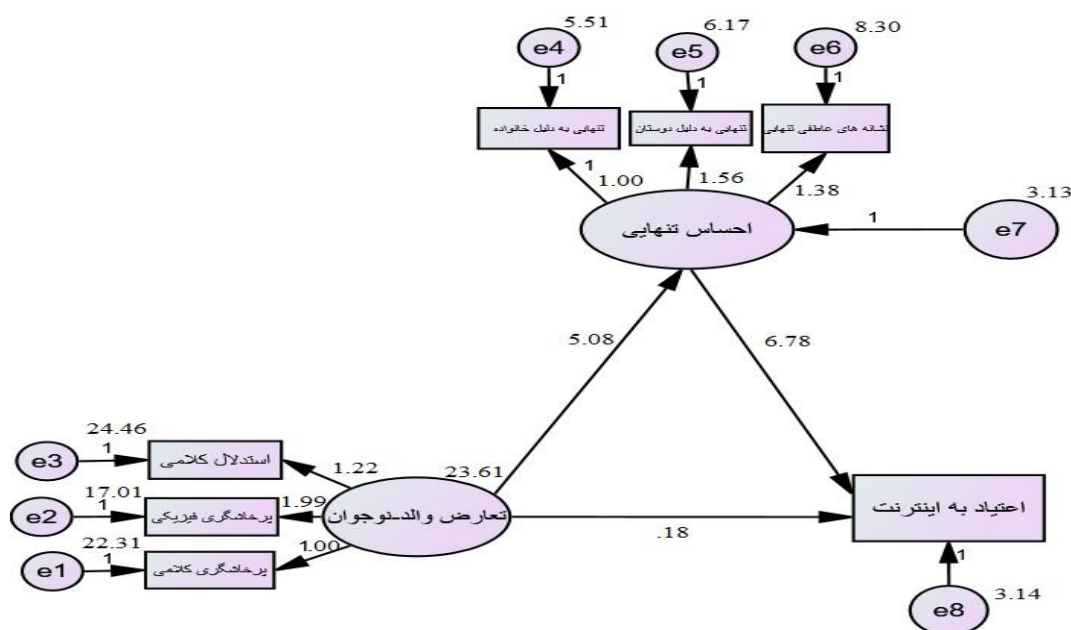
جدول (۷) جدول اثرات مستقیم و غیر مستقیم استاندارد شده

متغیر ۱	متغیر ۲	اثر مستقیم	اثر غیر مستقیم (از مسیر خودپنداره)	اثر کل
تعارض والد-نوجوان	اعتیاد به اینترنت	۰/۰۱۷	۰/۴۶۹	۰/۴۸۶

میزان اثر غیر مستقیم نیز این موضوع را تایید می کند.

شکل (۱) - مدل تحلیل مسیر

شکل (۲) - آماره تی پژوهش

بحث و نتیجه گیری

هدف از این مطالعه نقش واسطه ای احساس تنهایی در رابطه بین تعارض والد-نوجوان و اعتیاد به اینترنت در دانش آموزان دوره متوسطه دوم شهر مشهد است. نتایج معادلات ساختاری نشان داد احساس تنهایی در رابطه بین تعارض والد-نوجوان و اعتیاد به اینترنت نقش میانجی دارد. نتیجه پژوهش حاضر با نتایج پژوهش های گراوند (۱۴۰۰)، پیران (۱۳۹۹)، روح الهی و امیری مجد (۱۳۹۵)، انسرودی و همکاران (۱۳۹۳) و ین و همکاران (۲۰۱۴) و اسماحل و همکاران (۲۰۱۲)، کریمی (۱۴۰۲)، گراوند (۱۴۰۰)، عزیزی و همکاران (۱۴۰۱)، حاجی پور (۱۴۰۰)، خرمی قاضیانی و ابوالقاسمی (۱۳۹۹) و خوش روش و همکاران (۱۳۹۵)، مهدیخانی و همکاران (۱۴۰۲)، قاسمی طبسی (۱۴۰۲)، بیگدلی (۱۴۰۱)، علیزاده محمدآبادی و همکاران (۱۴۰۱)، کاشی و حسن زاده (۱۴۰۱)، موسوی (۱۴۰۱)، بهادری (۱۳۹۹)، رضایی و افتخاری (۱۳۹۸)، محمدی (۱۳۹۷)، بردوده و همکاران (۱۳۹۶)، کاکاوند و همکاران (۱۳۹۶)، بایلو و گانی

(۲۰۱۹)، یائو و ژونگ (۲۰۱۴)، پاملا و پات (۲۰۱۴)، آنگ و همکاران (۲۰۱۲)، کاسل و فیوراوانتی (۲۰۱۱) همسو می باشد.

تعارض والد-نوجوان، شاخصی از اختلال در ارتباط بین پدر و مادر با فرزندشان به شمار می آید. زمانی تعارض والد-نوجوان مشکلی ارتباطی تلقی می شود که الگوی ارتباط والد-فرزند نیاز به توجه بالینی داشته باشند؛ یعنی ارتباطات معیوب خانواده به حدی رسیده باشد که سبب اختلال در کارکرد خانواده و عملکرد فردی شود (وینگینت، ۲۰۰۴). تعارض حالتی از تنش و پریشانی است که به عنوان عاملی فشارزا شناخته می شود و موجب بروز احساسات و هیجانات منفی می شود. کیفیت تعامل والد-نوجوان در خلال دوره نوجوانی اغلب بنا تنش و تعارض همراه است و مشکلات رفتاری و هیجانی را برای والد و نوجوان در پی دارد (کریشمان، ۲۰۱۴). نتایج پژوهش کومر و ماتاناه^۱ (۲۰۱۸) نیز حاکی از آن است که شیوه های حل تعارض والدین می تواند در فرزندان احساسات منفی از جمله احساس تنهایی را ایجاد کند. همچنین در پژوهش گنتزلر، اوبرهتازر، وسترن و نادورف^۲ (۲۰۱۱) نشان داده شد که خشونت کلامی والدین موجب

¹ Kumar & Mattanah

² Gentzler & Oberhauser & Westerman & Nadorff

افزایش احساس تنهایی فرزندان می‌شود و به تبع آن بر کیفیت زندگی، تأثیر منفی دارد. پس میتوان رابطه بین تعارض والد-نوجوان و احساس تنهایی در نوجوانان را نتیجه گرفت.

همچنین در تبیین همبستگی مثبت و معنادار احساس تنهایی و اعتیاد به اینترنت میتوان بیان کرد شخصی که دچار احساس تنهایی شده است یا به صورت کلی توانایی و امکان برقراری روابط با دیگران در دنیای واقعی را ندارد و یا روابط میان فردی او به دلایل مختلفی مانند این که با انتظارات و پیش‌بینی‌های منفی وارد مسیر گفت و شنود می‌شود و همچنین به دلیل فقدان مهارت‌های اجتماعی لازم در برقراری و تداوم روابط دوستانه نزدیک، آسیب دیده است. بنابراین برای جبران آن به اینترنت و ارتباطات فضای مجازی که در آن ارتباط با دیگران بسیار آسانتر از دنیای واقعی است، روی می‌آورد. هامبرگر و آرتزی^۱ (۲۰۰۰) در راستای کاربرد تئوری شخصیت در ارتباط بین احساس تنهایی و اینترنت، ویژگی‌های شخصیتی و عاطفی کاربران را بررسی کردند. نتایج بررسی آنها نشان داد که ویژگی‌های خاصی همچون درونگرایی و احساس تنهایی به استفاده بیشتر از اینترنت منجر می‌شود؛ زربخش بحری، راشدی و خادمی (۱۳۹۱) در پژوهشی رابطه میان احساس تنهایی و اعتیاد به اینترنت در دانشجویان، اعلام داشتند احساس تنهایی و دو خرده مقیاس ارتباط با خانواده و نشانگان عاطفی، همبستگی مثبت و معناداری با اعتیاد به اینترنت دارند. همچنین آرگریس^۲ و همکاران (۲۰۱۵) طی پژوهشی در رابطه با اعتیاد به اینترنت و احساس تنهایی در میان دانش‌آموزان دبیرستانی در یونان، گزارش کردند که همبستگی مثبت بالایی میان اعتیاد به اینترنت و احساس تنهایی وجود دارد. سلیمی و همکارانش (۲۰۰۹) در پژوهشی بیان کرده اند که صمیمیت، محبت و اعتماد از عوامل مهم و تأثیرگذاری هستند که باید بین اعضای خانواده وجود داشته باشند. در صورت عدم برقراری ارتباط مناسب بین فرد و اعضای خانواده، فاصله ایجاد می‌شود و فضای اینترنت یکی از بهترین گزینه‌ها برای جایگزینی این کمبود می‌تواند باشد. پس با توجه به مطالب گفته شده و پژوهش‌های پیشین میتوان گفت که تعارض والد-نوجوان باعث افزایش احساس تنهایی در نوجوانان شده و این احساس تنهایی باعث روی آوردن نوجوان به اینترنت و اصطلاحاً اعتیاد به اینترنت می‌شود. پس میتوان نتیجه گرفت که احساس تنهایی در رابطه بین تعارض والد-نوجوان و اعتیاد

به اینترنت نقش میانجی دارد. در تبیین یافته‌ها میتوان گفت، یکی از دلایل میزان استفاده بالا از اینترنت، کاهش حمایت خانواده از کودکان و نوجوانان و به تعریفی دیگر تعارض میان والد-فرزند است. در رابطه با نوجوانان و جوانان، چگونگی استفاده از اینترنت یکی از دلمشغولی‌های عمده والدین محسوب می‌شود. پژوهش‌های قبلی نشان داده‌اند که اکثر والدین نگرش مثبتی نسبت به استفاده فرزندان از اینترنت دارند (جکسون، وانای، بارباتیس، بیوکا، ژائو و فیتزگرالد، ۲۰۰۳) و مزیت‌های متعددی را به استفاده از اینترنت نسبت می‌دهند (هووارد، رینی و جونز، ۲۰۰۱). در حقیقت حجم زیادی، از پژوهش‌های انجام شده، بر مزایای استفاده از اینترنت به عنوان یک منبع کمک آموزشی که موجب ارتقاء آموزشی و تحصیلی می‌شود، صحنه گذاشته‌اند. با توجه به این مسئله که خانواده و روابط بین والدین و نوجوان تأثیر فراوانی بر نوع استفاده نوجوان از اینترنت دارد، بنابراین پیشنهاد می‌شود در مدارس طی جلساتی ضرورت ایجاد روابط حسنه و دوستانه والدین با نوجوان مطرح شود و والدین از خطرهای استفاده بی‌رویه نوجوان از اینترنت آگاه شوند.

منابع

انسرودی، الناز، حسینیان، سیمین، صالحی، فاطمه، و مومنی، فرشته. (۱۳۹۲). رابطه بین اعتیاد به اینترنت با تعارض نوجوان با والدین، حمایت اجتماعی ادراک شده چند بعدی و شادکامی. خانواده و پژوهش، ۱۰(۳)، ۷۷-۹۴.

بردوده، سهیلا؛ راهنجات، امیر محسن؛ ربیعی، مهدی و کیانی مقدم، امیر سام. (۱۳۹۶). تعیین رابطه بین احساس تنهایی با وابستگی به اینترنت و تعارض زناشویی در زوجین. فصلنامه پرستار و پزشک در رزم، ۱۶(۱).

بهداری، احسان. (۱۳۹۹). بررسی رابطه ی اعتیاد به اینترنت با احساس تنهایی و رفتارهای پرخطر در دانش آموزان مقطع متوسطه ی شهر قلعه ریسی. پایان نامه کارشناسی ارشد رشته روانشناسی، دانشگاه پیام نور استان خوزستان، مرکز پیام نور بهبهان.

بیگدلی، فیروزه. (۱۴۰۱). بررسی رابطه میان رشد اجتماعی و احساس تنهایی دانش آموزان پسر مقطع ابتدایی شهرستان ماهشان با وضعیت اعتیاد به اینترنت آنها در سال ۱۴۰۲، نهمین همایش ملی تازه های روانشناسی مثبت، بندرعباس.

پیران، فائزه. (۱۳۹۹). بررسی هیجان خواهی و تعارض نوجوان و والد با میزان استفاده از اینترنت در دانش آموزان دختر دوره ی اول. پایان

¹ Hamburger & Ben-Artzi

² Argyris

³ Howard & Rainie & Jones

نامه کارشناسی ارشد رشته روانشناسی، دانشگاه الزهرا (س)، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی.

حاجی پور، مریم. (۱۴۰۰). بررسی ارتباط بین اعتیاد به اینترنت با تعارض نوجوان با والدین و شادکامی در دانش آموزان دوره اول دبیرستان ناحیه یک استان یزد، اولین کنفرانس ملی مطالعات کاربردی در فرآیندهای تعلیم و تربیت، بندرعباس.

خرمی قاضیانی، مریم، و ابوالقاسمی، عباس. (۱۳۹۹). رابطه شیوه های حل تعارض والدین و سبک های دلبستگی با کیفیت زندگی دختران دارای احساس تنهایی. سلامت روان کودک (روان کودک)، ۷(۱)، ۱-۱۴.

خوش روش، وحید؛ رحمتی، فرانگیز؛ مشایی، زهرا و ارجمندی، آزاده. (۱۳۹۵). بررسی رابطه بین شیوه های حل تعارض والدین و حمایت اجتماعی خانواده با احساس تنهایی فرزندان. ماهنامه پژوهش ملل، ۲(۱۳)، ۶۵-۷۸.

رضایی کلانتری، مرضیه و افتخاری، فروزان. (۱۳۹۸). رابطه بین احساس تنهایی و سلامت روان با اعتیاد به اینترنت دانش آموزان پسر مقطع اول متوسطه شهر ساری. فناوری اطلاعات و ارتباطات در علوم تربیتی، ۹(۴ (پیاپی ۳۶))، ۵-۲۳.

روح الهی، زهرا و امیری مجد، مجتبی. (۱۳۹۵). رابطه تعارض والد-فرزند با اعتیاد به اینترنت در نوجوانان دختر، اولین کنفرانس بین المللی پژوهش های نوین در حوزه علوم تربیتی و روانشناسی و مطالعات اجتماعی ایران، قم.

زربخش بحری، محمدرضا؛ راشدی، وحید و خادمی، محمدجواد. (۱۳۹۱). احساس تنهایی و اعتیاد به اینترنت در دانش آموزان. فصلنامه مدیریت ارتقای سلامت، ۲(۱)، ۳۲-۳۹.

شامانی، ا؛ واحدی، م و نوروزی، د. (۱۳۹۵). رابطه ی استفاده از شبکه های اجتماعی مجازی با هویت جوانان شهر تهران. فرهنگ مشاوره و روان درمانی، ۷(۲۸)، ۱۸۲-۱۶۴.

عزیزی، امیر؛ اسماعیلی، سودابه و دهقان منشادی، سیدمسعود. (۱۳۹۵). ارتباط اعتیاد به اینترنت با اضطراب و افسردگی در دانش-آموزان دبیرستانی شهرستان جلفا، نشریه سلامت جامعه، ۱۰(۱)، ۱۲-۱۸.

عزیزی، طیبیه؛ امیری، حسن و افشاری نیا، کریم. (۱۴۰۱). نقش میانجی احساس تنهایی در ارتباط بین تعارض والد-نوجوان با بدتنظیمی هیجانی در نوجوانان. پژوهش های مشاوره، ۲۱(۸۳)، ۸۵-۱۰۹.

علیزاده محمدآبادی، ماندگار و رضائی، ملیحه و ذاکری، فاطمه. (۱۴۰۱). بررسی رابطه اضطراب اجتماعی و احساس تنهایی با اعتیاد به اینترنت در جوانان، ششمین کنفرانس ملی روانشناسی (علم زندگی)، شیراز.

قاسمی طبسی، اسما. (۱۴۰۲). معنا در زندگی و احساس تنهایی: مطالعه مقایسه ای بین نوجوانان دارای اعتیاد به اینترنت و نوجوانان عادی. کاوش های نوین در علوم محاسباتی و مدیریت رفتاری، ۱۱(۱)، ۶۶-۷۹.

کاشی، فاطمه و حسن زاده، رمضان. (۱۴۰۱). رابطه بین طحوااره های ناسازگار اولیه و احساس تنهایی با اعتیاد به اینترنت و اعتیاد به پیامک در بین دانشجویان دانشگاه آزاد واحد ساری، اولین همایش ملی تحولات قانونگذاری در زمینه استحکام خانواده و مدیریت اختلافات، دامغان.

کاکاوند، علیرضا؛ نیک اختر، شقایق و سرداری پور، مهران. (۱۳۹۶). پیش بینی اعتیاد به اینترنت بر اساس حمایت اجتماعی ادراک شده، احساس تنهایی و هراس اجتماعی. روان شناسی مدرسه و آموزشگاه، ۱(۱)، ۹۸-۸۱.

کریمی، سمیرا. (۱۴۰۲). تدوین مدل استفاده مشکل ساز از اینترنت بر اساس احساس تنهایی و تعارضات والد فرزند با میانجی گری پریشانی روانی در دانش آموزان دوره متوسطه دوم. پایان نامه کارشناسی ارشد رشته روانشناسی، موسسه آموزش عالی طلوع مهر قم.

گراوند، هوشنگ. (۱۴۰۰). نقش میانجی احساس تنهایی در رابطه بین تعارض والد - فرزند با سرزندگی تحصیلی، کنفرانس ملی مطالعات خانواده و مدرسه، بندرعباس.

گراوند، هوشنگ. (۱۴۰۰). نقش میانجی استرس کرونا در رابطه بین اعتیاد به اینترنت با تعارض والد-فرزند، دومین همایش ملی آسیب شناسی روانی، اردبیل.

گنجی، بی-نظیر و توکلی، سمیرا. (۱۳۹۷). بررسی رابطه ی بین سرمایه روانشناختی و تاب آوری تحصیلی با اعتیاد به اینترنت دانشجویان. نشریه راهبردهای آموزش در علوم پزشکی، ۱۱(۱)، ۱۰۱-۱۰۷.

محمدی، رضا. (۱۳۹۷). رابطه بین احساس تنهایی و هراس اجتماعی با اعتیاد به اینترنت در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه. پایان نامه کارشناسی ارشد رشته روانشناسی، دانشگاه پیام نور استان همدان، مرکز پیام نور کبودرآهنگ.

نوجوان. پایان نامه کارشناسی ارشد رشته روانشناسی، دانشگاه خيام، دانشکده ادبیات و علوم انسانی.

مهديخانی، ملیحه؛ عراقیان، معصومه و احمدی، عاطفه. (۱۴۰۲). بررسی رابطه بین احساس تنهایی با اعتیاد به اینترنت در دانش آموزان، اولین کنفرانس بین المللی تحقیقات بین رشته ای در آموزش و پژوهش.

Hair, E, More, K., Hadley, A., Kaye; K., Day, R, & Orthner, D. (2009). Parent marital quality and the parent-adolescent relationship: Effect ion adolescent and young aduir health outcomes. from Academic Research library (Document ID:1836693871).

Horowitz, I. M., & French, R. D. (1979). Interpersonal problems of people who describe themselves as lonely. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 762-764.

Howard, P. E., Rainie, L., & Jones, S. T. E. V. E. (2001). "Days and nights on the Internet". *American Behavioral Scientist*, 45(3), 383-404.

Ingoldsby, E. M. Shaw, D. S. Winslow, E. Schonberg, M. Gilliom, M. & Criss, M. M. (2006). Neighbourhood disadvantage, parent-child conflict, neighborhood peer relationships, and early antisocial behavior problem trajectories. *Journal of Abnormal Child Psychology*, 34, 303-319.

Jackson, L.A.; Von Eye, A.; Barbatsis, G.; Biocca, F.; Zhao, Y. & Fitzgerald, H.E. (2003). Internet attitudes and internet use: some suprising findings from the HomeNetToo project. *International Journal of Human Computer Studies*, 59, pp. 355-382.

Kumar SA, Mattanah JF. Interparental conflict, parental intrusiveness, and interpersonal functioning in emerging adulthood. *Pers Relatsh*. 2018; 25(1): 120-133.

Ko, C. H., Yen, J. Y., Chen, C. S., Yeh, Y. C. & Yen, C. F. (2009). Predictive values of psychiatric symptoms for internet addiction in adolescents: A 1-year prospective study, *Archives of Pediatrics and Adolescent Medicine*, 893, 637-653.

Kuss, D. J., Shorter, G. W., van Rooij, A. J., Griffiths, M. D., & Schoenmakers, T. M. (2014). Assessing internet addiction using the parsimonious internet addiction components model—a preliminary study. *International Journal of Mental Health and Addiction*, 81(3), 348- 399.

Krishnan, U, D. (2014). Parent-adolescent conflict and adolescent functioning in a collectivist, ethnically heterogenous culture: Malaysia [PhD dissertation]. [Ohio, USA]: Human development and family science, Ohio State University.

Krause-Parello, C.A. (2008). Loneliness in the school setting. *Journal of School Nursing*, 24(2), 66-70.

Lim, C.H.; Kim, E.J.; Kim, J.H.; Lee, J.S.; Lee, M.Y. & Park, M.S. (2017). The correlation of depression with Internet use and body image in Korean adolescents. *Korean J Pediatr*, 60(1), 17-23.

موسوی، سیدعلی اکبر. (۱۳۹۴). رابطه احساس تنهایی و مسایل جنسی با نگرش به خیانت در دانشجویان متاهل. پایان نامه کارشناسی ارشد رشته مشاوره، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی.

موسوی، مبارکه سادات. (۱۴۰۱). نقش میانجی تحریف های شناختی در رابطه بین احساس تنهایی و اعتیاد به اینترنت در دختران

American Psychiatric Association. (2013). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders (DSM-5®)*. American Psychiatric Pub.

Ang, R., Chong, W., Chy, S., Huan, V. (2012). Loneliness and generalized problematic internet use: parents perceived knowledge of adolescents online activities as a moderator. *Computer in human behavior*, 28, 1342_1347.

Argyris v. karapetsas, Vasilios A. Karapetsas, Nick C. Zygouris, Apostolos I. Fotis. (2015). Internet addiction and loneliness. *Encephalos*, 52 (3), 4-9.

Asher, S.R., & Paquette, J.A. (2003). Loneliness and peer relation in childhood. *Current Directions in Psychological Science*, 12 (3), 75-78

Bayoglu, A. S. & Ozmete, E. (2009). Parent-young adult conflict: A measurement on freduency and intencity of conflict issues. *The Journal of International Social Research*, 2(4); 313- 322.

Buylo, A., Gunay, G. (2019). Loneliness and internet addictin among university students. *Advances in human and social aspects of technology*, 109_125.

Bisen, S. S., & Deshpande, Y. (2020). Prevalence, predictors, psychological correlates of internet addiction among college students in India: a comprehensive study. *Anatolian Journal of Psychiatry/ Anadolu Psikiyatri Dergisi*, ۲۱(2), 117-123.

Casale, S., Fioravanti, G. (2011). Psychological correlates of internet use among Italian students. *International journal of psychology*, 46, 288_298.

Christakis, D. A. (2010). Internet addiction: A 18st century epidemic. *Bmc Medicine*, 1(98).

Gonzalez, Na(2008). Internet addiction disorder and its relation to impulse control. *Golge of- psychology*: 25-6.

Gentzler AL, Oberhauser AM, Westerman D, Nadorff DK. College students' use of electronic communication with parents: links to loneliness, attachment, and relationship quality. *Cyberpsychol Behav Soc Netw*. 2011; 14(1-2): 71-74.

Hamburger, Y.A. & Ben-Artzi, E. (2000). The relationship between extraversion and neuroticism and the different uses of the internet. *Computers in human behavior*, 16 (4), 441-449.

Haug, S., Castro, R. P., Kwon, M., Filler, A., & Kowatsch, T. (2015). Use Internet and internet addiction among young people in Switzerland. *Journal of behavioral addictions*, 4(4), 299-307.

- Van Doorn, M. D., Branje, S. J., & Meeus, W. H. (2018). Developmental changes in conflict resolution styles in parent-adolescent relationships: A four-wave longitudinal study. *Journal of youth and adolescence*, 40(1), 97-107.
- Wingate, AE. (2004). Attribution processes in mother-adolescent conflict [Thesis for MA]. [Louisiana]: Louisiana State University and Agricultural and Mechanical College.
- Yen, C. F., Ko, C. H., Yen, J. Y., Chang, Y. P., & Cheng (2009). Multi - dimensional discriminative factors for Internet addiction among adolescents regarding gender and age. *Psychiatry and Clinical Neurosciences*, 63(3), 357 – 364
- Young, K. S. (1998). *Internet addiction: The emergence of a new clinical disorder*. *Cyberpsychology & behavior*, 1(3), 237-244.
- Yao, M., Zhong, Z. (2014). Loneliness, social contacts and internet addiction : a cross lagged panel study. *Computers in human behavior*, 30, 164_170.
- Morahan-Martin J. Schumacher P. Loneliness and social uses of the internet. *Computers in Human Behavior*. 2003; 19(6): 659-71.
- Niemz, K., Griffiths, M. & Banyard, P. (2005). Prevalence of pathological Internet use among university students and correlations with self-esteem, the general health questionnaire (GHQ), and disinhibition. *Cyberpsychology & Behavior*, 1(9), 491-471.
- Patrick F, Joyce J (2008), Internet addiction: Recognition and intervention, *J Psychiatry Nurs*. 22: 59-60.
- Shek, D. T. L., Sun, R. C. F., & Yu, L. (2013). Internet addiction. In D. W. Pfaff (Ed.), *Neuroscience in the 21st Century: From basic to Clincol* (pp. 2775 – 2811). New York: Springer.
- Smetana, J. G., Daddis, C. & Chuang, S. S. (2003). “Clean your room!” A longitudinal investigation of adolescent-parent conflict and conflict resolution in middle-class African American families. *Journal of Adolescent Research*, 18, 631-650.